

Kringmateriaal week 10 en 11

Lucas 15:1-2, 11-32

Lezen Lucas 15:1-2, 11-32

Deze keer staat de bekende gelijkenis centraal over de verloren zoon. Een gelijkenis die het evangelie prachtig verwoord en verbeeld. Een gelijkenis die ons uitnodigt om te reflecteren op de vraag met welke zoon wij ons het meest verwant voelen: de jongste of de oudste zoon. Een gelijkenis die ons rechtstreeks het evangelie intrekt richting een ontmoeting met de Vader.

De Bijbel gebruikte verschillende beelden in het spreken over de relatie tussen God en mensen. Bijvoorbeeld die van een huwelijk: God als de bruidegom en Zijn volk als de bruid. Of God als de pottenbakker en Zijn mensen als de klei. (Jer. 18) De Here Jezus als de Goede Herder en zijn volgelingen als schapen. Jezus als 'hoofd' en de gemeente als 'lichaam'. (Ef. 5:23) Maar ook het beeld van het gezin of de familie: God als de hemelse Vader en de gelovigen als Zijn kinderen. In dit beeld zijn de kinderen van de Vader broers en zussen van elkaar. Taal die vaak in de gemeente gebruikt wordt.

Wat vind je van dit laatste beeld in het spreken over de relatie tussen God en mensen, maar ook van mensen onderling? Mooi, vertrouwd? Te idealistisch? Vervreemdend?

Welke van de beelden ligt het dichtste bij je? En ken je nog meer in de Bijbel gebruikte metaforen?

In de gelijkenis eist de jongste zoon zijn erfdeel op. (1/3 deel, oudste zoon krijgt volgens Deut. 21:17 een dubbel deel) In de wereld van het Midden Oosten staat dit gelijk aan een doodswens. De jongste zoon wil wel datgene wat de vader heeft, maar niet de vader. Wel de vader zijn geld, maar niet zijn liefde en relatie.

Wat opvalt is de reactie van de vader, of liever: de afwezigheid van een reactie van de vader. De vader ziet zijn liefde onbeantwoord, wordt feitelijk doodgewenst en zijn jongste zoon staat op het punt de fout van zijn leven te maken.

Welke verklaring zou je kunnen geven voor de schijnbaar gelaten houding van de vader? Welke les zit hierin voor de ouders onder ons?

In een losbandig (lett. 'heilloos') leven verkwist de jongste zoon zijn vermogen. Vervolgens komt er nog een zware hongersnood overheen waardoor de jongen in diepe armoede vervalt. Hij zakt zo diep dat hij zijn buik met de peulen, van de varkens die hij hoedt, zou willen vullen. Maar zelfs dat wordt hem niet gegund.

Velen van ons kennen niet zo'n verhaal waarin alles uit je handen glipt als gevolg van eigen keuzes enerzijds en het lot anderzijds. Maar velen van ons kennen wel de situatie van het verlaten van Vaders huis om in 'een ver land' op eigen houtje te zoeken naar het goede leven. Leven alsof de Vader dood is. Buiten het huis van de Vader op zoek naar identiteit, erkenning, avontuur en geluk.

Wat doen verlieservaringen in jouw relatie met de Vader?

De verlieservaringen van de jongste zoon doen hem beseffen dat er iets is wat je nooit kan verliezen: zijn zoonschap. Tussen de varkens in een ver land wordt de jongste zoon opeens weer kind. Hier zien we iets van wat Jezus op een andere plaats zegt: wordt als een kind. (Matt. 18:3, Luc. 18:17)

Wat betekent het om geestelijk gezien een 'kind' te worden?

De vader blijkt op de uitkijk te staan. Net als de herder van het verloren schaap of de vrouw van het verloren muntje zien we hier de zorg om wat verloren is. Waar we ook

zijn, hoe ver het land ook is waar we ons bevinden: er is een Vader die op de uitkijk staat. Die zijn waardigheid laat varen om met opgetrokken mantel naar de verloren zoon toe te rennen als hij hem ziet. Hem om de hals te vallen en te bedelven onder kussen in een hartstochtelijke omhelzing. De zoon komt amper aan zijn ingestudeerde speech toe of hem wordt een mantel omgehangen, een ring om zijn vinger geschoven en sandalen aan zijn voeten gedaan.

**Herken je dit beeld van een omhelzende Vader in je eigen geloofsleven?
Wat symboliseren de mantel, de ring en de sandalen?**

Tim Keller noemt deze gelijkenis ook wel de gelijkenis van de verloren zonen. De oudste zoon is aan het werk geweest als hij bij terugkomst verneemt dat zijn jongste broer is teruggekomen en zijn vader een groot feest heeft geïnitieerd waarvoor ook nog eens het vetgemeste kalf is geslacht. De oudste zoon wordt woedend, is verongelijkt en vol wrok. In de beschrijving van de oudste zoon wijst Jezus naar de Farizeeën en Schriftgeleerden die aan het begin van Lucas 15 morden over het feit dat Jezus omgang had met tollenaars en zondaren. De verongelijkheid, de zelfrechtvaardiging en het aanklagen maken de vergelijking overduidelijk.

**Als gelovige christenen lijken we misschien eerder op de oudste zoon, dan op de jongste zoon. Herken je iets van deze oudste zoon in je leven?
Wanneer wordt dat zichtbaar?**

In de gelijkenis wordt zichtbaar dat ook de oudste zoon een weg bij de vader vandaan heeft afgelegd. Hij is buiten het feest, in de duisternis. Het evangelie is dat de vader ook voor hem naar buiten komt, om te zoeken naar wat verloren is. Ten koste van zijn waardigheid de oudste zoon nodigt op het feest. Hem aanspreekt als 'kind'. De vader ziet een feest voor zich waar zowel jongste als oudste zonen samen vieren.

"Kind, alles wat van mij is, is van jou" zegt de vader. (vers 31) Woorden die iets zeggen over de overvloed waarin kinderen van de Vader leven. Woorden die ook verkeerd opgevat kunnen worden zodra het bezit van de vader toegeëigend wordt als persoonlijk bezit, terwijl de vader nog leeft. Feitelijk is het zo dat na het opeisen van het erfdeel door de jongste zoon, alles wat over was toebehoorde aan de oudste zoon. Vanuit het perspectief van de oudste zoon betaalde hij het vetgemeste kalf voor zijn ontrouwe broertje. Dit is de bron van zijn woede. Woede die zichtbaar maakt dat ook de oudste zoon leefde alsof de vader dood is.

Op welke manieren kan zichtbaar worden dat we de dingen van de Vader zijn gaan zien als persoonlijk bezit? In de kerk? In je geestelijke leven?

De Here Jezus is de jongste zoon: Hij verliet het huis van de Vader, daalde af in een 'ver land' tot in de diepste duisternis. Maar Hij keerde door dood en opstanding heen glorieus terug naar het huis van de Vader, 'waar vele woningen zijn.' (Joh. 14:2)

De Here Jezus is de oudste zoon: Hij deelt Zijn erfdeel met ons, zodat wij met Hem thuis kunnen komen bij de Vader.

Hoe de gelijkenis afloopt weten we niet: zou de oudste zoon naar het feest komen? Dat is het hangende punt wat Jezus ten opzichte van de Farizeeën en Schriftgeleerden maakt: blijven jullie buiten morren in de duisternis? Of gaan jullie in op de uitnodiging van de Vader?

Peter Kruijt

peterk@baptisten-amersfoort.nl